

31.3.2014

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: Sylwia Maćkowiak lengyel állampolgár által a „Nasz Dom” szövetség nevében benyújtott 0509/2013 sz. petíció a (Nagy-lengyelországi vajdaság (Wielkopolskie) déli részén található Poniec, Krobia és Oczkowice térségében tervezett lignitbányáról

1. A petíció összefoglalása

A „Nasz Dom” („Otthonunk”) szövetség ellenzi a Poniec, Krobia és Oczkowice térségében tervezett külszíni lignitbányával, illetve a későbbiekben a helyszínen kitermelendő lignitet égető erőmű építésével kapcsolatos terveket. A szövetség a terület lakóiból áll, akik aggódnak amiatt, hogy a projekt helyrehozhatatlan károkat okoz majd a régió tájképében, és szennyezni fogja a környezetet.

A PAK Górnictwo Sp. z.o.o. bányatársaság 2011 májusában kapott engedélyt, most pedig megkezdte az előkészítő fúrásokat.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2013. november 19. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól (az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint) megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2014. március 31.

A petíció benyújtója, a Nasz Dom Szövetség ellenzi a tervezett külszíni lignitbánya megépítését, és a lakosság szintén ellenzi a már megkezdett feltárási munkálatokat. A munkálatok a Környezetvédelmi Minisztérium (2011. május 11-i) határozatán alapulnak,

amely engedélyezi a Poniec, Krobica és Oczkowice térségében található lignitkészletek feltárását és feltérképezését. A petíció benyújtója felhívja a figyelmet arra, hogy a térséget gazdasági és történelmi kapcsolatok fűzik a korszerű mezőgazdasághoz (és példaként több, a térségben található élelmiszer-feldolgozó üzemet is megemlíti). Ennek következtében a helyi közösségek úgy vélik, hogy a külszíni lignitbánya megnyitásával kapcsolatos tervek veszélyeztetik társadalmi és gazdasági érdekeiket. A petíció benyújtójának álláspontja szerint a települési hatóságok és a Környezetvédelmi Minisztérium azon döntése, hogy engedélyezik a feltárási munkákat sérti az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. cikkét. A petíció benyújtója ezenkívül megemlíti a kilakoltatásra vonatkozó lengyel rendelkezéseket és e rendelkezéseknek a lengyel alkotmánnyal való összhangját. A petíció benyújtója hivatkozik továbbá arra a döntésre, mely jogot biztosít a befektető számára a feltárási munkák elvégzésére, és amely azonnali alkalmazhatósági záradékot tartalmaz, mely a petíció benyújtójának véleménye szerint sérti a tulajdonjogokat. Végezetül a petíció benyújtója úgy véli, hogy a jelenlegi helyzet sérti az alapjogi charta 6. és 37. cikkét. A petíció benyújtója rámutat továbbá az élőhelyvédelmi irányelv 6. cikkének esetleges megsértésére is a külszíni bánya megvalósításának jóváhagyása esetén.

A Bizottság észrevételei

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának állítólagos megsértéséről

Az Európai Unió Alapjogi Chartája elsősorban az uniós intézményekre vonatkozik, nemzeti hatóságokra viszont csak abban az esetben, amikor az uniós jogot hajtják végre. A nemzeti hatóságok, nevezetesen a lengyel Környezetvédelmi Minisztérium intézkedései elleni konkrét panasz esetében az intézkedések csak akkor nyilváníthatók az uniós jog végrehajtásának, ha a vonatkozó uniós jog hatáskörébe tartozó döntést hoztak, például az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelv vagy az élőhelyek védelméről szóló 92/43/EGK irányelv végrehajtásakor. Az eljárás ezen pontján az illetékes hatóságok még nem hoztak határozatot az engedélyezésről a nemzeti törvények alapján valamely uniós irányelvet végrehajtva. Ennek elsődleges oka az, hogy az eljárás még nem érkezett el a vonatkozó szakaszba, azaz az adott döntés (például bányászati tevékenységek adott helyszínen történő engedélyezése) által esetlegesen érintett személyekkel folytatott konzultációhoz.

Mindazonáltal, amennyiben az eljárás elérkezik ebbe a szakaszba, az illetékes nemzeti hatóságnak kötelessége tiszteletben tartani az alapjogi chartát, beleértve a magán- és a családi élet tiszteletben tartását (7. cikk), a tulajdonhoz való jogot (17. cikk) és azon kötelezettséget, hogy magas színvonalú környezetvédelmet kell beépíteni az uniós politikákba (37. cikk). Az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikkének állítólagos megsértése tekintetében meg kell jegyezni, hogy ez a rendelkezés csak az európai intézményeket, hivatalokat és ügynökségeket kötelezi, ezért nem alkalmazható közvetlenül a tagállamokra. Mindezek ellenére a megfelelő ügyintézéshez való jog az európai uniós jog egyik olyan alapelve, amelynek tiszteletben tartását a tagállamok vállalták, különösen az uniós jogot végrehajtó igazgatási eljárások során, mint például a fenti esetekben.

A 92/43/EGK irányelv állítólagos megsértéséről¹

A petíció benyújtóját az aggasztja, hogy a külszíni lignitbánya megnyitása esetén a depressziós tölcser negatív hatással lenne a tervezett külszíni bánya szomszédságában található *Dolina Baryczy* Natura 2000 területre. Ezek a negatív következmények az élőhelyvédelmi irányelv 6. cikkének megsértését jelentenék.

A közölt információk alapján egyértelmű azonban, hogy a szóban forgó projekt engedélyezési folyamata még nem kezdődött meg, csupán a Natura 2000 terület szomszédságában folyó feltárások zajlanak. Ezért a rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság nem vonhatja le azt a következtetést, hogy a természetes élőhelyekről szóló irányelv rendelkezései sérülnek. Amennyiben a befektető a projekt megvalósítása mellett dönt, kötelessége lesz beszereznie a lengyel törvények szerinti engedélyezési határozatokat (környezetvédelmi határozat), ennek keretében pedig el kell végezni a Natura 2000 területre gyakorolt lehetséges hatások szükséges értékelését.

A nyilvános konzultációk kérdéséről

A petíció benyújtójának állítása szerint sem a települési hatóságokkal, sem a lakossággal nem konzultáltak a térségben létesítendő külszíni lignitbányáról.

A petíció benyújtójától származó tájékoztatás értékelése alapján egyértelmű, hogy a fejlesztési engedély kiadásával kapcsolatos folyamat még nem kezdődött el. Amennyiben megkezdődik a külszíni lignitbánya engedélyezési folyamata, a lengyel törvények értelmében nyilvános konzultációt kell tartani, amelyre a környezetvédelmi engedélyezési eljárás alatt kerül sor. Ez az előírás az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelvben (KHV-irányelv)² foglalt kötelezettségeket ülteti át.

A meghozott intézkedések lengyel alkotmánnyal való összeegyeztethetőségének kérdéséről

A Bizottság nem rendelkezik jogkörrel, hogy megvizsgálja, hogy a meghozott intézkedések megfelelnek-e a lengyel alkotmánynak.

Következtetések

A rendelkezésre álló információk alapján az Európai Bizottság jelenleg nem tudja megállapítani az uniós környezetvédelmi jogszabályok megsértését.

---

¹ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

² HL L 26., 2012.1.28., 1. o.